

DOORGAANDE LIJNEN
WOORDENSCHAT
BEGRIJPEND LEZEN

Kees Broekhof - Sardes

Doorgaande lijnen

- Ontwikkeling
- Leerstof
- Didactiek
- Pedagogie
- Gedragsregels (school – opvang – thuis)
- ...

Woordenschat

- Onderbouw: basiswoordenschat
- Middenbouw: basiswoordenschat + begin vaktaal, schooltaal
- Bovenbouw: vaktaal, schooltaal

Aantallen:

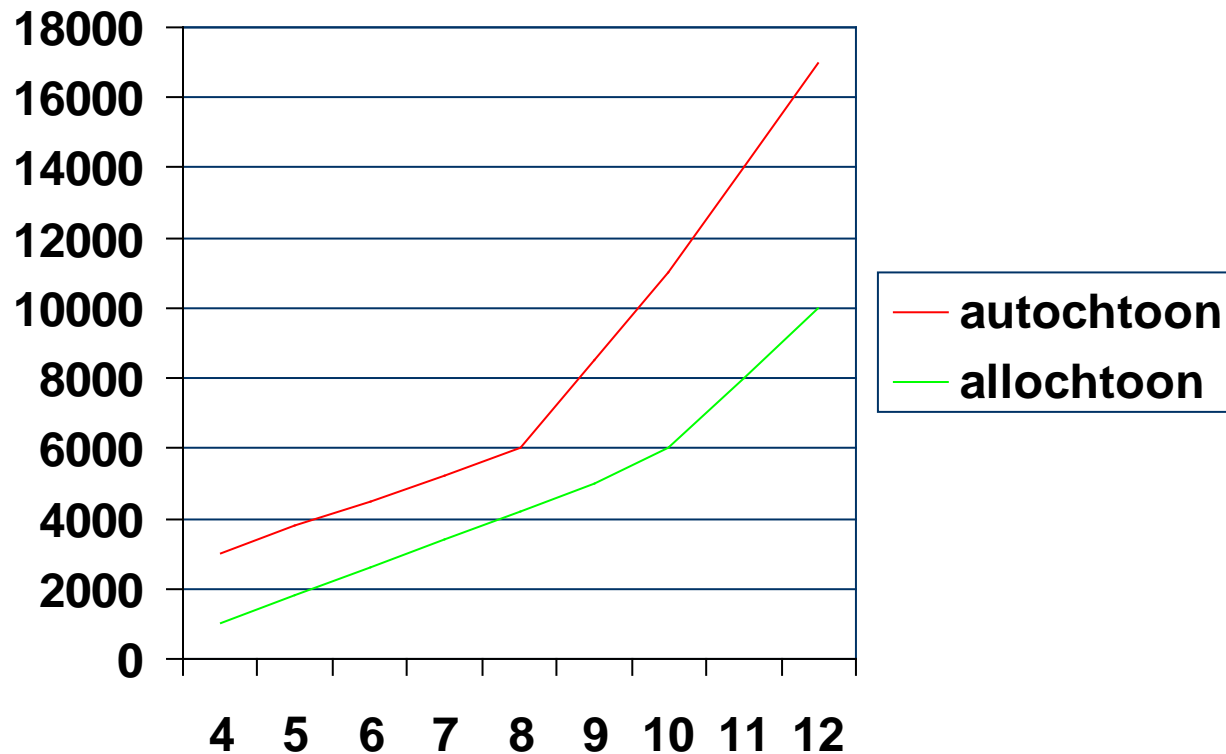
Basiswoordenschat: 6000

Schooltaal: ca. 750

Vaktaal: ...

Einde basisschool: minimaal 15.000 woorden

Verschillen in woordenschat

Woordenlijsten

Onderbouw

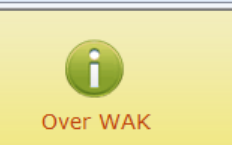
- Bacchini (1001 woorden)
- ITTA: BAK (3000 woorden)
- Schaerlaekens e.a. (ca. 6380 woorden)

Midden- en bovenbouw

- ITTA: DigiWak (groep 3-8; 10.000 woorden)
- Het Posterproject (ca. 750 schooltaalwoorden)

Groep 1-8

- Schrooten e.a. (18.000 woorden)

maandag, 5 september 2011

Woordenlijst

Woordenlijst

Hier vindt u de complete 'WAK' woordenlijst, gesorteerd per groep en per thema.

Selecteer een groep:

Selecteer een Thema:

- Eten en drinken
- Familie en vrienden
- Figuurlijk taalgebruik
- Gedrag en gevoelens
- Geld en winkelen
- Hoeveelheid, meten en tellen
- Kunst
- Lastige woorden
- Lichaam en gezondheid
- Maken en materialen
- Media
- Milieu
- Muziek en geluid
- Natuur
- Omgang
- Reizen
- Richting
- School
- Sprookjes
- Tijd
- Uiterlijk
- Uitvinden
- Vermaak
- Vervoer
- Vroeger
- Wat vinden we ervan?
- Water**
- Werken en beroepen
- Wonen
- ALLE WOORDEN

Woorden

[Empty content area for words]

Vul een zoekterm in Zoek

Woordenlijst

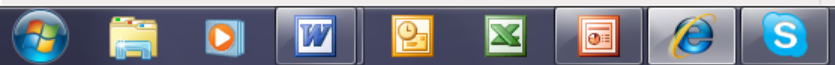
Hier vindt u de complete 'WAK' woordenlijst, gesorteerd per groep en per thema.

Selecteer een groep:

Selecteer een Thema:

Woorden

- de ark
- de baai
- de bron (water)
- de dam
- de dijk
- de/het duin
- de terp
- de eb
- de geul
- de kade
- de kajuit
- het kanaal
- de overstroming
- de pier
- de pont
- de riem (roeispaan)
- de riviermonding
- het ruim
- de scheepvaart
- de schuit
- de sleepboot
- de sloot
- de stroming
- de stroom (rivier)
- de uiterwaard
- de ven
- de vloed
- het wak
- de wal
- het wateroppervlak
- de waterpolitie
- de watterat
- de watertoren
- de waterweg
- de zandbank
- de zeespiegel
- de zeildoek
- aanspoelen - spoelde aan - aangespoeld
- druipen - droop - gedropen
- druppen - drupte - gedrupt
- kabbelen - kabellede - gekabbeld
- kolken - kolkte - gekolkt
- overstromen - overstroemde - overstroemd
- sijpelen - sijpelde - gesijpeld
- uitdrogen - droogde uit - uitgedroogd
- verdrogen - verdroogde - verdroogd
- waden - waadde - gewaad
- wegspoelen - spoelde weg - weggespoeld
- waterdicht
- blank staan
- land in zicht
- water opvangen

Accenten woordenschatstimulering

- Stevig inzetten op basiswoordenschat
- Daarna winst halen uit reguliere lessen en goede didactiek
- Vergeet de schooltaalwoorden niet

Doorgaande lijn in didactiek

De viertakt

- Voorbewerken
- Semantiseren
- Consolideren
- Controleren

Twee wegen om woordenschat uit te breiden (ook hier doorgaande lijnen)

- Intentioneel (viertakt)
- Incidenteel (hier is vaak geen duidelijke aanpak voor)
 - ▣ leesomgeving thuis
 - ▣ vrij lezen
 - ▣ bibliotheekbezoek
 - ▣ gedrag leerkracht (boekintroductie, leeskring, Chambers, etc.)

Doorgaande lijn begrijpend lezen

- Aha!
- De Taallijn en Nieuwsbegrip

Wat doen we aan strategieën in de onderbouw?

1. Voorspellen en voorkennis activeren
2. Samenvatten
3. Verhaalstructuur (wie-wat-waar picto's)
4. Woordleerstrategieën

Waarom zijn deze strategieën belangrijk?

1. Voorspellen & voorkennis activeren: waarom?

- doelgericht luisteren/lezen
- hersenen activeren om nieuwe informatie aan bestaande informatie te koppelen
- verbanden zien op macro-niveau (relatie tussen de tekst en de wereld)

1. Voorspellen & voorkennis activeren: hoe?

De Taallijn

- Praat over de kaft en de titel.
- Waar zou het verhaal over gaan?
- Leg verband met kennis en ervaringen van kinderen.
- Controleer of de voorspelling klopt.

Nieuwsbegrip

- Praat over titel, kopjes en afbeeldingen.
- Waar zou de tekst over gaan?
- Leg verband met kennis en ervaringen van leerlingen.
- Controleer of de voorspelling klopt.

2. Samenvatten: waarom?

- hoofdzaken van bijzaken onderscheiden
- nieuwe informatie verwoorden in eigen woorden
- nieuwe woorden actief gebruiken

2. Samenvatten: hoe?

De Taallijn

- Vat na het voorlezen het verhaal met de kinderen samen.
- Vraag de volgende keer waar het verhaal ook weer over ging.

Nieuwsbegrip

- Vat iedere alinea samen.
- Laat de leerlingen samenvatten.
- Vat de hele tekst samen; verwijst naar de voorspelling.

3. Verhaalstructuur: waarom?

- grip krijgen op teksten
- leren dat teksten gemeenschappelijke kenmerken hebben
- verbanden zien op meso-niveau (samenhang tussen onderdelen van het verhaal)

3. Verhaalstructuur: hoe?

De Taallijn

- Gebruik wie-wat-waar picto's of een verhaalschema om over onderdelen van het verhaal te praten.

Nieuwsbegrip

- Wijs op verbanden in de tekst, met name tussen de titel en alinea's.
- Laat de leerlingen een schema van de tekst maken.

4. Woordleerstrategieën: waarom?

- omgaan met onbekende woorden (belangrijk, want je kunt nooit alle woorden leren)
- woordkennis bepaalt voor een groot deel begrip van de tekst

4. Woordleerstrategieën: hoe?

De Taallijn

- Verwoord af en toe een strategie bij een onbekend woord:
 - ▣ Welk stukje van het woord ken ik al?
 - ▣ Vooruit- of teruglezen
 - ▣ Kijken naar afbeelding

Nieuwsbegrip

- Laat leerlingen de woordhulp gebruiken:
 - ▣ Welk stukje van het woord ken ik al?
 - ▣ Vooruit- of teruglezen
 - ▣ Kijken naar afbeelding
 - ▣ Opzoeken

Werken met verhaalschema

- De hoofdpersoon ...
- wil graag ...
- maar het probleem is ...
- op het eind ...

Hoe staat het met ...

- De doorgaande lijn van de schakelklas naar de andere klassen?
- Goede ervaringen?
- Struikelblokken?